

Statslig refusion af nedsat skat i de danske kommuner i 2015

31 danske kommuner har valgt at sænke skatten for budgetåret 2015. De 31 kommuner har samlet sænket skatten for ca. 298 mio.kr. Staten har afsat en pulje på 112,5 mio.kr., som kompenserer de kommuner, der har nedsat skatten.¹ Men kommunerne nedsætter altså skatten med 186 mio.kr. mere end staten kompenserer. Kun kommuner der reducerer skatten med maksimalt fire mio.kr. kompenseres med statens fulde beløb (som er 75 procent af skatteenedsættelsen). Mange kommuner mangler derfor penge på budgettet nu. Der er 20 af de 31 kommuner der reducerer provenuet med mere end fire mio.kr., herunder fx Vejle Kommune. Vejle er den kommune, der reducerer skatten mest, for samlet 39 mio.kr. Det vil sige, at man i Vejle reducerer skatten med 39 mio.kr. og kun godtgøres med ca. 9 mio.kr. fra staten. Resten (30 mio.kr.) skal kommunen selv finansiere.

- 31 kommuner sænker skatten for samlet ca. 298 mio.kr.
- Staten giver kompensation for 112,5 mio.kr., eller maksimalt 75 procent af det tabte provenu, svarende til, at kommuner der reducerer provenuet med fire mio.kr. eller under kompenseres med fulde 75 procent, og kommuner der reducerer mere, kompenseres procentuelt mindre.
- 20 kommuner sænker skatten med en større reduktion af provenuet end 4 mio.kr. Disse kompenseres herved mindre end 75 procent af beløbet.
- Af de 5 kommuner der reducerer skatten mest har 4 beregnet en kompensation i nærheden af 75 procent i budgetlægningen². Dette virker uhensigtsmæssigt og overmodigt, da det ikke kommer som en overraskelse, at kommunerne samlet har søgt om skatteenedsættelse for mere end Regeringen har sat i udsigt at kompensere, og at der nu i flere kommuner mangler penge.

Tabel 1 s. 5 viser kommunernes skattereduktion i mio.kr., den tildelte kompensation fra staten, det faktiske fald i provenu efter kompensationen, hvor stor en kompensation 75 procent ville være og sidst forskellen på den faktiske kompensation og den fulde 75 procents kompensation. De øverste 20 kommuner reducerer skatteniveauet for mere end fire mio.kr., og derved kompenseres de med mindre end 75 procent. Jo større skattesænkning, desto mindre procentuel kompensation. I Vejles tilfælde, er kompensationen 'kun' ca. 23 procent.

De fem kommuner med størst skattesænkning

Kommunerne har i deres budgetlægning regnet med at få kompensation på op til 75 procent af det tabte provenu, men har altså i flere tilfælde fået markant mindre. Dette betyder, at der nu er huller i budgettet, som kommunerne skal lappe. Dette kan komme til at påvirke servicen negativt.

¹ Regeringen har afsat en pulje på 150 mio.kr. til skattelettelser, hvoraf 75 procent af det tabte provenu refunderes, svarende til 112,5 mio.kr.

² At fire ud af de fem casekommuner har budgetteret med tilnærmelsesvist fuld kompensation indikerer, at en stor del af de 20 kommuner nu har huller i budgetterne.

Nedenstående gennemgang oplister udfordringerne i de fem kommuner der reducerer provenuet mest.

Af de fem kommuner planlægger Vejle, Viborg og Kolding at bruge flere penge på service, end den tekniske ramme udmeldt af KL. I Helsingør og Silkeborg Kommune budgetterer man med at forbruge mindre end man må, hhv. ca 22 mio.kr. i Helsingør og ca. 23 mio.kr. i Silkeborg.

Likviditeten i de fem kommuner ser fornuftig ud, Kolding med den laveste på 2.999 kr. pr. indbygger, Helsingør med 3.453 kr., Viborg med 4.422 kr., Vejle med 7.748 kr. og sidst Silkeborg med 7.825 kr. Gennemsnittet for de fem kommuner er 5.504 kr., mod landsgennemsnittet på 6.004 kr pr. indbygger³. Det er altså ikke kommuner uden penge på kistebunden, der sænker skatten, og i Helsingør, der ligger lavest, bruger man som beskrevet ovenfor ikke op til servicerammen.

Vejle Kommune, nedsat skat for 39,1 mio.kr.

I Vejle sænkes dækningsafgiften på erhvervsjendomme for 39,1 mio.kr. I budgettet for 2015 har man indregnet en statslig kompensation på 29,3 mio.kr, svarende til 75 procent⁴. Vejle har modtaget 9,1 mio.kr., hvor ved der mangler 20,2 mio.kr. på budgettet. Dette er mange penge og kan betyde, at der skal spares ekstra i løbet af året i Vejle Kommune. Vejle budgetterer med et serviceudgiftsniveau der ligger ca. 37 mio.kr. over den tekniske serviceramme.

Helsingør Kommune, nedsat skat for 27,5 mio.kr.

I Helsingør sænkes både grundskyldspromillen på øvrige ejendomme og dækningsafgiften på erhvervsjendomme, hvilket reducerer provenuet med ca. 27,5 mio.kr. Man har modtaget 7,1 mio.kr. i kompensation, hvilket er langt mindre end 75 procent. Hvordan man har beregnet refusionen er uklart, da man i løbet af processen har indset at kommunerne samlet har søgt større nedsættelse end puljen til kompensation. Man har herved nedjusteret forventningerne i løbet af processen. Det er dog ikke offentliggjort hvor meget man i sidste ende har indregnet i budgettet⁵.

I Helsingør budgetterer man med en negativ realvækst i serviceudgifterne fra 2014 til 2015 på 0,75 procent. Denne negative vækst stiger til 1,10 procent i 2016. Samtidigt ligger Helsingørs budget 0,8 procent, svarende til ca. 22 mio.kr. under den tekniske serviceramme⁶.

Faktisk er der store besparelser på budgettet i 2015 i Helsingør. Med budgetforliget reduceres kommunens udgifter med 22,5 millioner kroner om året, og der omplaceres yderligere 42 mio. kr. for at imødekomme nye initiativer. Fx reduceres budgettet på ældreområdet med 1,1 mio.kr. til faldforebyggelse, udviklingspsygeplejersker og efteruddannelse på plejehjemmene. Disse aktiviteter

³ Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet, beregnet efter kassekreditreglen, noegletal.dk

⁴ Kilde: budgettet <http://ipaper.ipapercms.dk/VejleKommune/Budget/Budget2015/Budget2015/>

⁵ Kilde: Thomas Ljungberg Jørgensen, Helsingør Kommune. Den endelige sats offentliggøres i slutningen af uge 3.

⁶ Kilde: budgettet <http://www.helsingor.dk/media/2144797/budgetbog-2015-2018.pdf>

indgår i stedet i den daglige drift. Samtidigt er der en reduktion i kommunens ældrepulje på 1 mio.kr. Udgifterne til vinterbekæmpelse og parker er samlet set reduceret med 1 mio.kr. og på personalefronten ophæves den ekstra Helsingør-senioruge, som kan erhverves, når man fylder 63 år⁷.

Man prioriterer herved at sænke skatten og skære i servicen, frem for at bibeholde sit indtægtsgrundlag og bruge de midler på service, der nu en gang er aftalt i økonomiaftalen.

Viborg Kommune, nedsat skat for 22 mio.kr.

I Viborg sænker man kommunens udskrivningsprocent samt grundskyldspromillen på øvrige ejendomme, som samlet medfører et fald i provenuet på 22 mio.kr. I budgettet har man indregnet en kompensation på 15 mio.kr.⁸, men har kun modtaget 6,2 mio.kr., hvor ved man mangler ca. 9 mio.kr.⁹.

Serviceudgifterne for 2015 ligger ca. 26 mio.kr. over den tekniske ramme, men dog med en buffer på ca. 36 mio.kr. indregnet. Bruges bufferen ikke, ligger serviceudgifterne her ved ca. 10 mio.kr. under det aftalte niveau. Samtidigt effektiviseres og omprioriteres i Viborg Kommune, hvor der fx spares 2,5 mio.kr. på at afskaffe formiddags- og eftermiddagsmad i daginstitutionerne, 4,7 mio.kr. på lukning af et plejecenter, 1 mio.kr. på omlægning af nattevagten etc. Samlet er der effektiviseringer for ca. 36 mio.kr.¹⁰ Havde man bibeholdt skatteniveauet fra 2014 kunne en del af disse besparelser have været undgået.

Kolding Kommune, nedsat skat for 20 mio.kr.

I Kolding reducerer man dækningsafgiftspromillen på erhvervejendomme for samlet 20 mio.kr. I Koldings budget er indregnet en andel af skattetilskudspuljen på ca. 20 mio.kr., men man modtager 6 mio.kr. og mangler derfor ca. 14 mio.kr.¹¹

Koldings budget ligger ca. 11 mio.kr. over den tekniske serviceramme. I budgetmaterialet er indlagt en effektiviseringspulje på 30 mio.kr. om året. Ifølge Kolding Kommune er denne for 2015 nu reduceret til ca. 20 mio.kr., der findes via fx udbud, indkøbsaftaler, generelle effektiviseringer mm¹². Dog ifølge kommunen uden konsekvenser for serviceniveauet. De faktiske måltal der arbejdes med er ikke offentligt tilgængelige.

At der mangler 14 mio.kr. yderligere gør det ikke nemmere for Kolding Kommune. Silkeborg Kommune, nedsat skat for 20 mio.kr.

⁷ Kilde: kommenteret budgetaftale <http://www.c-benedikte.dk/wp-content/uploads/2014/09/Budgetaftale-2015.pdf>

⁸ Man har valgt en "lidt" forsigtig forventning til kompensation i Viborg, da 15 mio.kr. er lidt under 75 %, der svarer til 16,2 mio.kr.

⁹ Kilde: budgettet <http://kommune.viborg.dk/Politik/Oekonomi/Budget/Budget-2015-til-2018>

¹⁰ Der er dog udvidelser for ca. det samme beløb: <http://kommune.viborg.dk/Politik/Oekonomi/Budget/Budget-2015-til-2018/Budgetforlig>

¹¹ At man regner med 20 mio.kr. er bemærkelsesværdigt, da det er 100 procent af skattenedsættelsen. Kilde "indtægter" <http://www.kolding.dk/endeligt-budget-2015/budget-2015/samlet-overblik>

¹² Kilde: John Burchardt, økonomichef.

Man budgetterer også i Silkeborg med en fuld kompensation på 75 procent af de 20 mio.kr., men modtager kun 5,7 mio.kr. Her ved mangler der ca. 9 mio.kr. ift. det budgetterede niveau, da 75 % er 15 mio.kr.¹³

I Silkeborg Kommune budgetterer man med serviceudgifter for samlet set 3.455,6 mio.kr., hvilket er ca. 23 mio.kr. under den tekniske serviceramme på ca. 3.478,8 mio.kr., svarende til ca. 0,7 procent.

Man sænker altså skatten, samtidigt med, at man planlægger at sænke servicen i Silkeborg Kommune, da man ikke vil bruge de penge til service, der er aftalt i økonomiaftalen. Som beskrevet ovenfor har Silkeborg Kommune den største likviditet blandt de undersøgte kommuner, og har ikke behov for yderligere opsparring.

Tabel 1 Nedsat kommunal skat 2015 og statslig refusion

Kommune (mio.kr.)	Skattereduktion netto	Kompensation 2015	Reduceret provenu 2015	Kompensation 75 %	Forskel på faktisk kompensation og 75 %
Vejle	39	9,1	-29,9	29,3	-20,1
Helsingør	27	7,1	-19,9	20,3	-13,2
Viborg	22	6,2	-15,8	16,5	-10,3
Kolding	20	5,9	-14,1	15,0	-9,1
Silkeborg	20	5,7	-14,3	15,0	-9,3
Frederiksberg	15	4,5	-10,5	11,3	-6,8
Haderslev	15	5,0	-10,0	11,3	-6,3
Tårnby	14	4,8	-9,2	10,5	-5,7
Gladsaxe	13	4,6	-8,4	9,8	-5,2
Greve	11	4,3	-6,7	8,3	-4,0
Aabenraa	11	4,2	-6,8	8,3	-4,1
Horsens	11	4,2	-6,8	8,3	-4,0
Lyngby-Taarbæk	10	4,1	-5,9	7,5	-3,4
Nordfyn	10	4,1	-5,9	7,5	-3,4
Glostrup	8	3,7	-4,3	6,0	-2,3
Halsnæs	6	3,3	-2,7	4,5	-1,2
Slagelse	6	3,3	-2,7	4,5	-1,2
Frederiks-sund	5	3,3	-1,7	3,8	-0,5
Kalundborg	5	3,2	-1,8	3,8	-0,5
Sønderborg	5	3,2	-1,8	3,8	-0,6

13

<http://silkeborgkommune.dk/~media/Om%20kommunen/Oekonomi%20tal%20og%20fakta/Budget%202015/Budget%202015%20-%20i%20detaljer.pdf>

Dragør	4	2,7	-1,3	3,0	-0,3
Ringsted	4	3,0	-1,0	3,0	0,0
Roskilde	3	2,2	-0,8	2,3	-0,1
Middelfart	3	2,0	-1,0	2,3	-0,3
Odense	3	2,4	-0,6	2,3	0,2
Furesø	2	1,4	-0,6	1,5	-0,1
Sorø	2	1,8	-0,2	1,5	0,3
Nyborg	2	1,4	-0,6	1,5	-0,1
Brøndby	1	0,4	-0,6	0,8	-0,4
Ishøj	1	1,0	0,0	0,8	0,3
Vallensbæk	0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	298	112,1	-185,9	223,5	-111,4
Gennemsnit	9,6	3,6	-6,0	7,2	3,6

Kilde: Økonomi- og indenrigsministeriet